

31. OTURUM

Kadınların yerel ve bölgesel kademelerde siyasi katılımı ve temsili

390(2016) sayılı Tavsiye Kararı¹

1. Erkeklerle, dünya nüfusunun %50'sini oluşturan kadınlar arasında siyasi temsil açısından eşitlik sağlanması, temsili demokrasinin işlerliği ve kalitesi açısından yaşamsal bir önem taşıdığı gibi, adil ve eşitlikçi bir siyasi katılımın bir ön koşuludur.
2. Seçimlerde aday olma ve seçilme hakkı dahil olmak üzere, Avrupa Konseyine üye bütün ülkeler kadınlarla erkeklerin yasalar önünde eşitliğini güvence altına almaktadır. Ancak uygulamada kadınların toplumsal yaşamda sorumluluk alma ve seçimle göreve gelme fırsatlarını engelleyen çeşitli faktörler mevcuttur. Günümüz Avrupa'sında kadınlar sıklıkla ayrımcılığa maruz kalmakta ve kamu ve siyasi yaşamda kendilerini güçsüzleştiren olumsuz tavırlara maruz kalmaktadırlar.
3. Avrupa Konseyinin insan hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği alanlarındaki öncü girişimleri sonucunda, kadın haklarını önemli ölçüde ileriye götürebilecek ve Avrupa Konseyine üye ülkeleri gerçek toplumsal cinsiyet eşitliğine daha da yaklaştırabilecek sağlam bir yasal ve siyasi çerçeve oluşturulmuştur.
4. 2003 yılında, Bakanlar Komitesi (2003)3 sayılı Tavsiye Kararında dengeli katılımı, siyasi ve kamusal yaşamdaki bütün karar verici kurumlarda her iki cinsiyetin de asgari %40 oranında katılımı olarak tanımlamıştır. Bu koşul Avrupa Konseyi 2014-2017 Eşitlik Stratejisi belgesinde de teyit edilmiştir.²
5. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi ("Kongre") toplumsal eşitlik politikalarını Bakanlar Komitesinin (2003)3 sayılı Tavsiye Kararına, Avrupa Konseyi 2014-2017 Eşitlik Stratejisine (bu stratejide siyasi yaşamda ve kamu yaşamında bütün karar verici kurumlarda her iki cinsiyetin de asgari olarak %40 oranında temsil edilmesi koşulu getirilmiştir) ve üye ülkelere seçim sistemleriyle ve toplumsal cinsiyetle ilgili tedbirlerini toplumsal cinsiyet konusuna duyarlı yurttaşlık eğitimi ile ilişkilendirmelerini ve toplumsal cinsiyet ön yargılarını ortadan kaldırmalarını tavsiye eden Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinin 1706 (2010) sayılı Kararına dayandırmıştır.
6. Kongre, yerel ve bölgesel seçimlere eşit erişime dair 273 (2009) sayılı Tavsiye Kararında üye devletlerin, erkeklerin ve kadınların aday listelerinde dönüşümlü olarak yer almalarını sağlayan, buna uyulmaması halinde para cezaları içeren ve eksik temsil edilen cinsiyetin belediyelerin ve bölgelerin icra kurullarında sorumlu konumlara gelebilmelerini mümkün kılan yerel ve bölgesel seçim sistemini benimsemelerini savunmuştur.
7. Kongre, Kuruluş Belgesini 2007 yılında gözden geçirerek kendi kurumu içerisinde kadın ve erkek eşitliği ilkesine uymayı kabul etmiş olup, 2008 yılından beri delegasyonlarında eksik temsil edilen cinsiyetin yüzde 30 oranında temsil edilmesi taahhüdünde bulunmuştur. Uygulamada, 2011 yılından beri kadın katılımının asgari %30 oranında olması sağlanmıştır.
8. Kongre, yukarıdakilerin ışığında ve kadınların siyasi yaşama katılmasının ve siyasi yaşamda temsil edilmesinin iyileştirilmesi bakımından, Bakanlar Komitesini, üye devletleri aşağıdakileri yerine getirmeye teşvik etmeye davet eder:

1 20 Ekim 2016'da Kongre'nin 2. oturumunda tartışılıp kabul edilmiştir (bkz [CG31 \(2016\)09final](#), sayılı belge); raportör : Inger LINGE, İsveç (L, EPP/CCE).

2 <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=2229> ve

https://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/equality/02_GenderEqualityProgramme/Council%20of%20Europe%20Gender%20Equality%20Strategy%202014-2017.pdf

a. 2003'ten bu yana meydana gelen değişiklikleri ve gelişmeleri değerlendirerek ve alınan sonuçları ilgili yönlendirme komisyonlarında ele alarak, Bakanlar Komitesinin (2003)3 sayılı Tavsiye Kararını uygulamaya;

b. hem erkeklerin hem de kadınların siyasi veya kamusal yaşamdaki tüm karar verici kurumlarda asgari olarak temsili için %40'lık baraja uyma maksadıyla kadınların siyasi katılımını iyileştirmeye yönelik spesifik tedbirlerin yaygınlaştırılması ve uygulanmasında yerel ve bölgesel yönetimleri desteklemeye;

c. halen çeşitli üye devletlerde mevcut olan iyi uygulamalara dayalı olarak, seçimlerin ve adayların yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde izlenmesi maksadıyla, toplumsal cinsiyet dağılımına göre ayrıştırılmış resmi seçim istatistikleri ve araçları oluşturmayı göz önüne almaya ve bu süreçte yerel ve bölgesel yönetimleri desteklemeye;

d. tüm yönetim kademelerinde, kadınların siyasi yaşama katılımını ve kadın adayları destekleyen STK'larla sosyal ağlar oluşturan toplumsal cinsiyet eşitliği komitelerinin kurulmasını teşvik etmeye ve desteklemeye;

e. seçimlerde adaylar için kota uygulaması için mevzuat reformu yapmayı göz önüne almaya, bunlara uyulmaması halinde parasal cezalar getirmeye ve seçimlerde belirli oranların uygulandığı sistemler varsa, kadınların ve erkeklerin bu uygulamaya "fermuar sistemi" olarak da adlandırılan, dönüşümlü olarak dahil edilmesini göz önüne almaya;

f. seçim sistemleri kadınların siyasi katılımına ve temsiline olumsuz etki yapıyorsa, seçim sistemlerini gözden geçirip gerekli değişikliği yapmayı göz önüne almaya davet eder.

9. Kongre aynı zamanda, Bakanlar Komitesini bu tavsiye kararının ve ekteki açıklayıcı notun takibi maksadıyla uygun bir format içerisinde Kongre ile siyasi diyalog içine girmeye davet eder.³